

“Lễ hội đua bò Bảy Núi” - Nét văn hóa truyền thống trong đồng bào dân tộc Kh’mer An Giang

Cùng với niềm vui sản xuất bội thu, gần 90.000 đồng bào dân tộc Kh’mer vùng Bảy Núi tỉnh An Giang chuẩn bị cho ngày vui “Lễ hội đua bò Bảy Núi mở rộng tỉnh An Giang lần thứ 16” sẽ chính thức

khai mạc tại chùa Thomít, xã Vĩnh Trung, huyện Tịnh Biên vào ngày 09/10 tới.

Đây là đẹp văn hóa truyền thống không thể thiếu của đồng bào dân tộc Kh’mer An Giang và cũng là một trong số nhiều hoạt động mừng lễ Dolta năm 2007.

Theo sư cả Chau Phrốc, sãi cả chùa Thomít cho biết, đua bò của đồng bào dân tộc Kh’mer xuất phát từ phong tục hàng năm vào mùa cấy, trai tráng trong vùng đều mang bò về cày bừa cho đất chùa, để phụ nữ Kh’mer cấy mạ. Nhằm tạo không khí lao động vui, phấn khởi các trai làng rủ nhau đua bò. Trong các cuộc đua, nhà chùa còn tặng thưởng cho đôi bò thắng cuộc, dần dần thành thói quen. Đến năm 1992, lãnh đạo hai huyện Tri Tôn, Tịnh Biên đã có ý tưởng biến cuộc đua tài thành “Lễ hội thi đấu truyền thống” có điều lệ, thể thức thi đấu rõ ràng được luân phiên tổ chức hàng năm ở các huyện. Đến nay, Lễ hội càng vui hơn vì còn có tỉnh bạn Kiên Giang cũng đưa bò đến tham gia và cổ vũ, không chỉ có người Kh’mer mà còn có cả người kinh vùng Bảy núi cũng đưa bò đua tài, rất hào hứng sôi nổi. Lễ hội còn là sân chơi thể thao văn hóa lành mạnh, vì vậy đã thu hút trên 30.000 đồng bào Kh’mer, khách du lịch trong nước và quốc tế đến với lễ hội.

Đây là lễ hội đặc thù của đồng bào Kh’mer An Giang, là niềm vinh dự, tôn vinh những chủ bò “mát tay” chăm sóc nuôi dưỡng đôi bò khỏe, dẻo sức chịu đựng và tài điều khiển điều luyện của tài xế, giá trị đôi bò thắng cuộc cũng tăng lên rất cao.

Bò đua theo thể thức loại trực tiếp, chạy 2 vòng “hồ” để bò làm quen với đường đua, tìm hiểu đối thủ và 1 vòng “thả” chạy nhanh nước rút để về đích, điều thú vị là bò đua chạy trên nền đất ruộng ngập nước, hình chữ nhật dài 160 mét, rộng 60 mét, trong đó đường đua chính 8 mét, xung quanh là bờ mấp cao 1 mét để tránh cho bò chạy sai đường đua. Lễ hội đua bò Bảy Núi được tổ chức đúng vào dịp tết Dolta cũng là thời điểm kết thúc vụ sản xuất cuối cùng trong năm, với thời gian nông nhàn còn lại đồng bào chọn bò rồi tập trung chăm sóc, vỗ béo chuẩn bị đưa bò đi thi đấu. Các chủ bò cho biết, đây là những đôi bò kéo cày bình thường nhưng phải chọn bò có đặc điểm cá biệt là bò hơi; mặt phẳng; xoáy ngay, đủ; đường sống thẳng, chắc thịt; khỏe mạnh dẻo sức không cần béo, nặng từ 2 tạ trở lên. Gần 1 tháng trước khi thi đấu, chủ bò khẩn trương nuôi vỗ, chăm sóc theo chế độ dinh dưỡng đặc biệt gồm sữa, nước dừa, nước tăng lực hay soda trứng gà, tập dợt mỗi ngày để bò thích nghi với mưa nắng, thể thức đua... Tuy chỉ có thời gian ngắn để chăm sóc tắm rửa, tập dợt nhưng các chủ bò đều cố gắng với quyết tâm đạt giải.

“Lễ hội đua bò Bảy Núi mở rộng tỉnh An Giang lần thứ 16 - 2007” năm nay thu hút 70 đôi bò, trong đó huyện Tịnh Biên 32 đôi, Tri Tôn 28 đôi và 10 đôi của các huyện Châu Phú, Thoại Sơn, Châu Thành và huyện Kiên Lương, Hòn Đất (Kiên Giang) thi đấu với 2 thể loại giải “mở rộng” và giải “Phong trào”, trong đó xuất hiện nhiều đôi bò đạt giải nhiều năm liền với các chủ bò và tài xế nổi như ông Chau Chiêu, Chau Cháp (Tri Tôn), Chau Uôn, Nguyễn Văn Tàng, Nguyễn Văn Tấn (Tịnh Biên)... Nét mới của lễ hội năm nay còn có nhiều mạnh thường quân ủng hộ tài trợ nâng giá trị giải thưởng, gồm giải I mở rộng là 7 triệu đồng cùng 1 xe Wave a, giải II là 5 triệu đồng và 1 tivi 21 in, giải III 4 triệu đồng, giải IV 3 triệu đồng (tăng từ 1 triệu - 2 triệu đồng/giải) cùng 4 giải khuyến khích mỗi giải 1 triệu, giải tài xế giỏi 500.000 đồng và giải thưởng phong trào gồm giải I là 3 triệu đồng và 1 tivi 21 in, giải II 2,5 triệu đồng, giải III 2 triệu đồng, giải khuyến khích 1 triệu đồng và tài xế giỏi 300.000 đồng. Ngoài ra, đôi bò thắng cuộc thường có giá trị từ 30 đến 40 triệu đồng, cao gấp 3 - 4 lần giá trị trước khi thi đấu... hứa hẹn giải đua đẹp, hào hứng, sôi nổi.